

יתד, התכנית הלאומית לצעירות וצעירים במצבי סיכום

סיכום ישיבת הוועדה הארצית מיום 15.1.2018

השתתפו:

מירב דדיה מולד - מנהלת התכנית, ציפי נחשון גליק - משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, יואב בוקעי, ג'וינט אשלים, אריאלה איטח-קובו - צה"ל אביטל נגר - צה"ל, אפרת בנימין - המשרד לשוויון חברתי, שלו וובו - הרשות לשירות לאומי אזרחי, שרה כהן - משרד הקליטה, ירון בראון - נציג מגזר שלישי, רונית עמית - נציגת פילנתרופיה, אפרת בן חורין - המוסד לביטוח לאומי, רחלי שטרן - משרד הבריאות, גלית וידרמן - המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, הילה סופרמן - מטה יתד, שלומית פסח-גלבוע - מטה יתד.

נעדרו:

אברהם לוי - משרד החינוך, שלומציון קאופמן-רוזנברג - משרד הביטחון, דפנה מאור, גל יעקובי - זרוע התעסוקה משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, חן ברוך כהן - משרד השיכון, רחלי ירדן - משרד המשפטים, חיה יצחקי - יועצת אקדמית.

אורחים:

עינת רייך. מפורום הפילנתרופים, רונית דוש, מפקחת מחוזית מחוז ת"א מרכז, משרד העבודה הרווחה והשירותים המרכזיים, נטע-לי אלמגור-פרידלנדר - ממונה מחוזית-צפון, תכנית יתד, מיכל גלאם - עו"ס מלווה צעירים, חדרה.

עדכונים:

- ▶ קליטת עובדי צעירים ברשויות המקומיות: עד כה נקלטו 97 (מתוך 130) עובדים ב 90 (מתוך 114) רשויות. ממשיכים תהליכי הגיוס והקליטה של עובדים חדשים.
- ▶ תקציבי הפעולה הועברו לכלל הרשויות המקומיות (כולל רשויות שאין בהן תקן עו"ס יתד). מרבית הרשויות בחרו תכניות שיופעלו מתקציב זה ב 2018, והפעלתן תתחיל בקרוב. לפי הנחיית מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים נבחרו תכניות במיקוד תעסוקה ודיוור. שירות נוצץ ממשיך בפיתוח והרחבת מגוון התכניות שניתן יהיה ליישם בתקציב 2019. רשימת התכניות הקיימות ורשימת התכניות שנבחרו על ידי הרשויות השונות תועבר לחברי הוועדה.
- ▶ פורסם [קול קורא לפיתוח מסגרות הכנה לצה"ל](#) לצעירים במצבי סיכון, במודל ייחודי הכולל גם הכשרה מקצועית. קול קורא משותף לקרנות הביטוח הלאומי ולמשרד הרווחה.
- ▶ בתחילת ינואר החל לפעול בית הדין המשלב בצה"ל.
- ▶ תהליך ההערכה של תכנית יתד: נבחר גוף מעריך - מכון תובנות. צוות המחקר, מטעם המכון, שילווה את ההערכה כולל את יובל פלדי, ד"ר יפית סולימני-אעידן, ד"ר דרור ולק וד"ר אלי טייכר. את המחקר מלווה וועדת הערכה בה חברים: פרופ' חיה יצחקי, טלי הינדי, יואב בוקעי, יעל אגמון, מירב דדיה מולד, ענת פנסו, ציפי נחשון גליק, תמי אליאב. ההערכה תקיף הן את הפן הפרטני והן את הפן המערכתי בתכנית. עדיין חסרים בוועדה נציגי פילנתרופיה ומגזר שלישי - המוזמנים להצטרף.
- ▶ החל תהליך לקביעת מדדי הצלחה קשיחים, שימשיך את הגדרת ביטויי ההצלחה שנעשתה בעבר. התהליך בליווי ארגון מידות. הצעה למדדים אלה תבוא לאישור הוועדה הארצית.
- ▶ בקרוב יצא לדרך תהליך קצר של חיזוק והבנייה של העבודה המשותפת יתד-ארגוני מגזר שלישי. את התהליך תלווה ד"ר גלי סמבירא.

- ◀ ישיבות מטה מול מטה עם השותפים השונים מגיעות לסיימן. נכתב מסמך מסכם שיובא לדיון, למידה ותובנות בוועדה הארצית.
- ◀ ב 17.1.18 יתקיים גם יום למידה לפורום המשקיעים החברתיים המלווים את התכנית. היום יעסוק בהיכרות עם צעירים, עם התכנית ועם תפיסת הקולקטיב אימפקט.
- ◀ הכשרות ולמידה: קורס עובדי יתד ראשון עומד להסתיים בעוד כחודש. קורס שני נפתח לפני חודש. והקורס השלישי ייפתח בפברואר.
- ◀ ב 25.1 יתקיים יום למידה לעובדי הארגונים שיתמקד בהיכרות עם התכנית וממשקי העבודה. בתחילת מרץ יתקיים יום למידה לעובדי יתד, נוצ"ץ והארגונים שיעסוק בשיווק חברתי.
- ◀ ב 18.2 יתקיים יום היוועצות בנושא עבודה בחברה הערבית בו יערך דיון עומק בנושא. היום פתוח לכל המעוניין – מוזמנים להשתתף וכן להזמין משתתפים אחרים. המעוניינים מתבקשים להודיע להילה על מנת שנוכל להיערך למספר המשתתפים המתאים.

המודל היישובי של תכנית יתד – ציפי נחשון גליק, מיכל גלאם, רונית דוש, נטע-לי אלמגור-פרידלנדר

המענה ביישוב נחלק לשניים:

1. עו"ס מלווה צעירים (עו"ס יתד) העוסק הן בליווי צעירים, והן בבניית התשתית היישובית-קהילתית לעבודה עם צעירי יתד ביישוב.
  - ◀ מיכל גלאם הציגה את עבודתה בחדרה בשני המרכיבים הללו, תוך הדגשה של חשיבות ההיכרות של מכלול בעלי התפקידים ביישוב עם נושא צעירי יתד וצרכיהם, וחשיבות שיתופי הפעולה והעבודה המתואמת.
  - ◀ צוינה המורכבות בתפקיד עו"ס יתד, והעומס המוטל עליה כתוצאה מהצורך לפעול הן כמלווה אישית והן כמתכללת יישובית. בהקשר זה צוין תפקידן של הממונות המחוזיות בסיוע בפתרון קשיים או חסמים המתגלים בעבודת העו"ס ובקשר של גורמים שונים איתה. חשוב כי במקרה ונתקלים בקשיים כאלה – ליידע את הממונה.
  - ◀ צוין כי נושא העבודה הקהילתית-מערכתית פחות מוכר לעו"סים בשטח. לכן 25% מהקורס שלהם מוקדש לנושא זה, וחלקים נוספים בו מתקשרים לנושא. בנוסף מקבלות תמיכה מהממונות המחוזיות בנושא ומהמדריכות.
2. תקציב: שגם הוא נחלק לשניים – עבור פעולות – תכניות שיפעלו ביישוב ועבור סל משאבים גמיש – סיוע נקודתי לצעירים בצרכים מידיים.
  - ◀ התקציב הוקצה על פי קריטריונים אחידים ומקובלים, לכלל הרשויות בארץ גם לכאלה שאין בהן עובד יתד. במרבית התכניות שהוגדרו כרגע ככאלה שאפשר להפעיל באמצעות תקציב הפעולה מכילות תקן של עובד סוציאלי או כוח אדם אחר מתאים – וזאת על מנת להרחיב את מעגל המלווים והנמצאים בקשר עם צעירים
  - ◀ 20% מהתקציב ברשות מיועד לסל מענים משאבים גמיש המגיע ישירות לצעיר. ניתן להוציאו על רשימה סגורה של דברים – מתחבורה ציבורית ועד מחשב. רשימה זו עדיין בהתהוות – חשוב לקבל מידע מהשטח ומהנוכחים לגבי מוצרים ושירותים שלדעתכם חשוב לכלול ברשימה, על מנת להרחיב אותה ולאפשר מקסימום מענה לצרכי הצעירים.

תשתיות ושינוי קהילתי ביישוב:

- ◀ בשלב ראשון פועלים העו"סים להקמת שולחן עבודה יישובי בו ייקחו חלק כל השותפים הרלוונטיים ביישוב. השולחן מטרתו להבנות את הקשרים, לאתר צרכים של צעירי יתד, לבנות תכנית פעולה משותפת ביישוב, להנחות לגבי דגשים וכיוונים נדרשים לאור הצרכים, וליצור עבודה מתואמת ומסונכרנת.
- ◀ צוינה המורכבות והשונות בעבודה בין רשויות שונות עם מאפיינים שונים, והצורך להתאים את אופן הפעולה, תפקיד השולחן היישובי ודרכי העבודה שלו למאפייני הרשות וצרכיה.
- ◀ הודגשה החשיבות של מעורבות גבוהה של ראש/מנכ"ל הרשות המקומית בשולחן העגול – כמי שהסמכות העליונה לבחור ולהפעיל שירותים ביישוב, שנותן חסות לתהליך ומניע אותו לעשייה פרקטית ביישוב.
- ◀ כרגע לא הוגדרו סמכויות פורמליות ברורות לשולחן העגול, אלו יוגדרו בהתאם למאפייני הרשות ולצרכיה, ולהתקדמות העשייה ברשויות השונות. הדבר מהווה אתגר וגם יתרון – הגמישות מאפשרת בניית מודלים שונים הנותנים מענה לצרכים ומאפיינים של רשויות שונות. ההגדרות צריכות להיות מכוונות ומסייעות מחד, אך מספיק רחבות וגמישות מאידך.
- ◀ בהגדרת השותפים יש להוסיף את מחזיק תיק הצעירים / מנהל מרכז צעירים לחברי השולחן היישובי.
- ◀ בחלק מהרשויות ייתכן שיפעלו שני שולחנות עבודה – שולחן של שותפים בדרגים קבלת החלטות, ושולחן של עובדים בפועל עם צעירי יתד.
- ◀ צוינה החשיבות של העבודה ברמה המערכתית יישובית – כבניית תשתית שתאפשר בהמשך הרחבת הליווי האישי. הן על ידי צמצום משאבי הזמן והמאמץ שיידרשו כדי לתת פתרון לצעירים, והן על ידי הרחבת מעגל המלווים באמצעות תכניות שונות וארגונים שונים, כדוגמת מה שכבר מתהווה היום בחדרה.
- ◀ צוינה החשיבות של חבירה לפורומים קיימים ועובדים ביישובים על מנת למנוע כפילויות ועל מנת להתאים למאפייני הרשות ולקיים בה.
- ◀ הומלץ להגדיר תוצרים נדרשים מהשולחן היישובי, על מנת למסגר את עבודתו ולהבטיח מידה מסוימת של בקרה.
- ◀ הומלץ לערוך תהליך למידה מתוך עבודת השולחנות היישוביים – התובנות שיופקו ישמשו לדיוק הגדרות הסמכות והתפקיד של השולחן ולדיוק מתווה העבודה שלו.